

Hänvisning
Klicka för att skriva

Adressfält

Kontaktperson
Tina Danielsson

Ärende

Information till ekologiska jordbrukare

Allmänt om årets kontroller

- I år är det en del av er som inte kommer ha en fysisk inspektion utan en **dokumentkontroll**. En dokumentkontroll är när vi begär in papper så som skifteskort för att se över växtföljd, gödsling etc.
- Kom ihåg att anmäla utträde om du tänkt gå ur, ta dock hänsyn till stödperioden och gå inte ur för tidigt. Tänk också på att om du har kvar produkter i lager eller djur som ska säljas som ekologiska behöver du ha en kontroll även i år, även om du inte fortsätter lyfta ekostöd.
- På 5% av gårdarna kommer prov att tas för att kontrollera användningen av ämnen och produktionsmetoder som är förbjudna i ekoproduktion, såsom bekämpningsmedel, GMO och tillsatssämnen.
- 10% av besöken behöver göras oanmälda, dvs att vi inte ringer förrän samma dag
- **Se till att följande handlingar är uppdaterade och tillgängliga**
 - o Ekoplaner och djurskötselplaner (växtföljd, växtskydd, gödsling, betesrotationer, betestider och kom ihåg att beten utanför stödsystemet skall finnas beskrivna!)
 - o Verifikat över produktionsinsatser; följesedlar, garantibevis, ekoförsäkring, fakturor, kvitton, recept och behandlingsjournaler från veterinären
 - o Varudeklarationer för köpta foder (till exempel mineraler, vitaminer, kompletteringsfoder), ensileringsmedel samt rengörings- och desinficeringsmedel). Kan du inte lösgöra varudeklarationen från förpackningen kan du ta ett foto.
 - o Eventuella utredningar, avtal och tillstånd (stallgödsel, underentreprenad, tillstånd som beviljats gällande utsäde eller djur)

*Du som har certifierad ekologisk produktion ska **skriva ned vad du gör och spara dokument** som kan styrka att allt är i enlighet med reglerna. Då kan kontrollanten följa upp att du gör rätt. Du kan ha din dokumentation i datorn eller på papper. Det viktigaste är att kontrollanten kan se och förstå vad du har gjort, när du har gjort det, på vilka skiften du har gjort det eller vilka djurgrupper eller bisamhällen som är berörda.*

- Vi passar på och påminner också om **bokningsreglerna**
 - o Det är tillåtet med en skälig avbokning, till exempel om man blivit sjuk, eller att du precis just fått veta att det kommer kontrakterade arbetare till gården som du behöver bistå etcetera (vanligt säsongarbete, "har inte tid/lust", gills inte). Avbokar eller skjuter du upp besöket flera gånger utan giltigt skäl leder detta till en extra riskbaserad kontroll.

- När kontrollanten ringer ska en tid bokas, helst inom två veckor. Kan kontrollanten inte få tag i er trots flertalet försök höjer detta riskpoängen, vilket innebär en större sannolikhet att bli mer kontrollerad.

På gång

- Åländska **produktionsvillkor**, dvs sammanställningar av de gällande reglerna på Åland för de olika produktionsgrenarna, är skrivna och du hittar dem på www.regeringen.ax. De ska vara heltäckande, dvs ganska omfattande läsning, och det är inte tanken att du ska lusläsa dem pärm till pärm (om du inte vill förstås). Tanken är att ha alla regler samlade för att kunna slå upp i när man har frågor. De har klickbara innehållsförteckningar så att de ska vara lätta att hitta i. Nya aktörer skall också kunna bläddra igenom vad som gäller innan de ansluter sig. Det finns fyra villkorsguider:
 - de mer övergripande reglerna (sådant som ekoplan, transport och lagring, bokföringskrav, märkningar osv.)
 - växtodlingsreglerna
 - djurreglerna
 - livsmedelsproduktionsreglerna
- Den nya Landskapslagen om ekologisk produktion antas efter lite tekniska justeringar nu i vår

Ersättning för ekologisk produktion 2023–2027

- En ny finansieringsperiod börjar år 2023 och villkoren för erhållande av ersättning för ekologisk produktion ändrar. För att du ska kunna få ersättning för ekologisk produktion under åren 2023–2027 ska du ingå ett nytt femårigt åtagande i vår. Du kan ansöka om ett nytt åtagande elektroniskt i samband med att du gör din stödansökan i Vipu-tjänsten.
 - Du behöver inte längre ha minst hälften av gårdens åkerareal i ett åtagande om ekologisk produktion, det räcker med att åtagandet omfattar minst 3 hektar åkermark eller minst 0,5 hektar som odlas med frukt.
 - I åtagandet kan du ta med skiften som är i omställning och skiften i produktionsskede. Areal som du kommer att lägga om i ett senare skede kan du inte ta med. Bedriver du husdjursproduktion som är godkänd i kontrollsystemet för ekologisk produktion kan du ingå ett åtagande som omfattar både växtodling och husdjursproduktion. Ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion kan omfatta nötdjur, får, getter, svin och fjäderfän som du eller dina familjemedlemmar innehar. Du måste under kalenderåret ha minst tre djurenheter för att kunna erhålla ersättning för ekologisk husdjursproduktion.
 - Du ska under åtagandeperioden delta i en kursdag i ekologiska produktionsmetoder. Har du också ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion ska du delta i en kursdag om ekologisk husdjursproduktion
 - I ersättning betalas
 - för växtproduktion inkl. gröngödslingsvall 260 euro/ha
 - trädgårdsväxter och matpotatis 650 euro/ha
 - vall 45 euro/ha
-

- husdjursproduktion 356 euro/ha högst upp till antalet djurenheter på gården.
- Odlar du vall utan att ha egna husdjur behöver du inte längre ingå något avtal med en gård som bedriver ekologisk husdjursproduktion. Du får leverera skörden också till gårdar med konventionell djurproduktion.

Mera information om ersättningarna finns på www.regeringen.ax och ges av Leila Lindström och Thomas Svahnström.

Repetition om utsäde

- **Reglerna är de samma som ifjol:**
 1. I första hand ska du använda 100 % ekologiskt växtförökningsmaterial.
 2. I andra hand ska du använda växtförökningsmaterial under omställning
 3. Finns inte det? Kolla då om utsädet du vill använda finns med på allmänna dispensen (som ni hittar via vår webbplats, ny lista från 15.4.23)
 4. Ansök om individuellt undantag **innan sådd**. Samma förfarande som tidigare men vi får inte bevilja dispens om motsvarande utsäde (på sortnivå) finns registrerat i den finska utsädesdatabasen dvs att det finns som ekologiskt. Så du kan behöva bläddra igenom den innan du ansöker. Du hittar även den via vår webbplats.
- Specialare gällande **vallfröblandningar**: utsädesblandningar med minst 70 % ekologiskt frö eller frö under omställning får säljas som blandningar om det finns ett nationellt (dvs åländskt) godkännande av blandningen. Odlare får använda dessa "Godkända blandningar" utan att ansöka om individuellt undantag. Listan över vilka blandningar som godkänts finns bland bilagorna på vår webbplats och kan utökas efterhand fröfirmorna lämnar in ansökan om godkännande.

Animalieproduktion

- En bra sak att känna till redan nu är att **självförsörjningsgraden** gällande foder höjs från 2024. För växtätare går den från att ha varit minst 60% till minst 70%. Vid utfodringen av svin och fjäderfä är fodersjälvförsörjningsgraden minst 30 %. Självförsörjning innebär att fodret producerats på den egna gården eller, om detta inte är möjligt eller om sådant foder inte finns att tillgå, att fodret produceras i samarbete med andra ekologiska produktionsenheter och foderföretagare på Åland. Självförsörjningsgraden skall redogöras för i djurhållningsplanen.
- Och så till sist en liten påminnelse om att nyttja den åländska **djurdatabasen** då du skall sälja och köpa ekologiska djur.

Mvh Tina och Annette

Obs! Tina går på föräldraledigt 17.4 och vikarien är tilltänkt att börja 1a maj. Under tiden kan ni höra av er till Annette och Sölve med era frågor.

Tina Danielsson tina.danielsson@regeringen.ax Telefon: 25289

Annette Loumann annette.loumann@regeringen.ax Telefon: 25273

Byråchef Sölve Högman solve.hogman@regeringen.ax Telefon: 25275

FÖR KÄNNEDOM

Ab Lantbruk, Bila, Siggas verkstad, Fma Magnus Björkman, ÅTH, Ålands
Hushållningssällskap, Lantbrukssekreterarna, ÅPF, Ämbetsverket.

SÄNDLISTA

ÅKEJ-registret